

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums

“Dažādību veicināšana (diskriminācijas novēršana)”

Labklājības ministrija
2023. gada 6. decembris

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums *ieviešanas nosacījumi (1)*

Specifiskā atbalsta mērķa (SAM) un pasākuma numurs un nosaukums:

9.1.4. SAM "Palielināt diskriminācijas riskiem pakļauto personu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū" 9.1.4.4. pasākums "Dažādību veicināšana (diskriminācijas novēršana)" (turpmāk – pasākums)

Pasākuma mērķis: mazināt nodarbinātības un pilnvērtīgas sociālekonomiskas iekļaušanas šķēršļus sociālās atstumtības un diskriminācijas riskiem pakļautām personām, vienlaikus nodrošinot sabiedrības izpratnes paaugstināšanu par diskriminācijas novēršanu

Pasākuma mērķa grupa:

- personas, kuras pakļautas sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam dzimuma, vecuma, invaliditātes un etniskās piederības dēļ
- darba devēji un darbinieki
- bezpajumtnieki
- patvēruma meklētāji un personas ar bēgļa vai alternatīvo statusu
- Ukrainas civiliedzīvotāji

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums *ieviešanas nosacījumi (2)*

Pasākumam pieejamais kopējais finansējums: 7 965 257 EUR, t.sk. Eiropas Sociālā fonda finansējums – 6 770 468 EUR un valsts budžeta finansējums – 1 194 789 EUR.

Finansējuma saņēmējs: Sabiedrības integrācijas fonds (SIF)

Sadarbības partneri:

- Nodrošinājuma valsts aģentūra un Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde – sociālā mentora un sociālā darbinieka pakalpojuma nodrošināšanā patvēruma meklētājiem un personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu
- pašvaldības (Rīga, Valmiera, Liepāja) – atbalsta pasākumu bezpajumtniekiem īstenošanā
- pašvaldību sociālie dienesti – sociālā mentora pakalpojuma nodrošināšanā Ukrainas civiliedzīvotājiem

Pasākuma īstenošanas laika periods: 2016. - 2023. gads

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums *Ieviešanas nosacījumi (3)*

Pasākuma ietvaros īstenotās atbalstāmās darbības:

1. diskriminācijas novēršanas un sociālās iekļaušanas pakalpojumu īstenošana sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam pakļautajām personām (t.sk. motivācijas paaugstināšana un atbalsta pakalpojumu nodrošināšana un vidusposma izvērtējuma veikšana)
2. diskriminācijas novēršanas pasākumu īstenošana darba devējiem un to darbiniekiem (t.sk. izglītojoši pasākumi par sociālās iekļaušanas un diskriminācijas novēršanas jautājumiem, atbalsta pasākumi iekļaujošas darba vides veicināšanai un dažādības vadībai)
3. atbalsta pakalpojuma apraksta izstrāde un izmēģinājumu projekta īstenošana atbalsta pasākumu nodrošināšanai bezpajumtniekiem
4. sociālā mentora un sociālā darbinieka pakalpojuma nodrošināšana patvēruma meklētājiem un personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums *ieviešanas nosacījumi (4)*

Pasākuma ietvaros īstenotās atbalstāmās darbības:

5. sociālā mentora pakalpojuma nodrošināšana Ukrainas civiliedzīvotājiem
6. izmēģinājumu projekta "Dzimuma aspekta integrēšana budžeta veidošanas procesā" (gender budgeting) īstenošana un attiecīgu ieteikumu sniegšana
7. sabiedrības izpratnes un informētības paaugstināšanas pasākumu īstenošana par sociālās iekļaušanas veicināšanas un diskriminācijas novēršanas jautājumiem
8. informācijas un publicitātes pasākumi par projekta īstenošanu
9. projekta vadība un tā īstenošanas nodrošināšana

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums *ieviešanas nosacījumi (5)*

Pasākumā noteiktie uzraudzības rādītāji un sasniegtie rezultāti:

Līdz 2023. gada 31. decembrim:

- iznākuma rādītājs – atbalstu saņēmušo nelabvēlīgā situācijā esošu iedzīvotāju skaits – **3 100**. *Projekta ietvaros atbalstu saņēmušas 3239 personas*
- specifiskais iznākuma rādītājs – īstenots izmēģinājumsprojekts atbalsta pasākumu sniegšanai bezpajumtniekiem – **1**. *Tika īstenots izmēģinājumsprojekts, kura ietvaros atbalsta pasākumus saņēma 49 personas*
- rezultāta rādītājs – nelabvēlīgā situācijā esoši dalībnieki, kuri pēc aiziešanas (pēc dalības pasākumā) sākuši darba meklējumus, iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, nodarbinātībā, tostarp pašnodarbinātē – **930**. *Pēc atbalsta saņemšanas projekta ietvaros 1795 personas sākušas darba meklējumus/iesaistījušās izglītībā*

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums *ieviešanas nosacījumi (6)*

Pasākumā noteiktie uzraudzības rādītāji un sasniegtie rezultāti:

- izglītojošajos pasākumos par sociālās iekļaušanas un diskriminācijas novēršanas jautājumiem iesaistīti **1 138** darba devēju vadošie speciālisti un darbinieki
- Iniciēta darba devēju kustība «Dažādībā ir spēks» un organizēti kopumā **5** atbalsta pasākumi darba devējiem iekļaujošas darba vides veicināšanai un dažādības vadībai, Kustībai pievienojušies un pašnovērtējumu veikuši **124** darba devēji
- sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojums sniegts **2 195** patvēruma meklētājiem un personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu (dati uz 16.11.2023)
- Īstenots izmēģinājumuprojekts dzimuma aspekta integrēšanai budžeta veidošanas procesā
- sociālā mentora pakalpojums nodrošināts **1 960** Ukrainas civiliedzīvotājiem

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums

Izmēģinājumprojekts atbalsta pasākumu sniegšanai bezpajumtniekiem (1)

Vispārējais mērķis: risināt bezpajumtniecības problēmu, izveidot iespējami pieejamu un jēgpilnu atbalsta pakalpojumu bezpajumtniekiem

Izmēģinājumprojekta mērķis: izmēģināt praksē «Mājoklis vispirms» pieeju, salīdzināt tās ietekmes rādītājus ar analogiem projektiem pasaulē

Pieejamais finansējums: 453 126 EUR (*t.sk. atbalsta pakalpojuma apraksta izstrādes izmaksas*)

Atbalsta pakalpojuma mērķis: palīdzēt bezpajumtniekiem izkļūt no bezpajumtniecībai raksturīgo problēmu loka, nodrošinot šīm personām dzīvesvietu un veicinot šo personu sociālo prasmju apgūšanu un spēju saglabāt dzīvesvietu

Izvirzītie un paveiktie uzdevumi: izstrādāt atbalsta pakalpojuma saturu un akadēmisko pamatojumu, praksē izmēģināt pakalpojuma īstenošanas pieejas, apkopot un prezentēt pieredzi, iniciēt un būt par pamatu «Mājoklis vispirms» potenciālai izmantošanai Latvijā

Vidējās projekta izmaksas vienai mērķa grupas personai: indikatīvi **6917 EUR***

Plašāka informācija par izmēģinājumprojektu pieejama: [majoklis-vispirms-pakalpojuma-izmeginajumprojekts](#)

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums

Izmēģinājumprojekts atbalsta pasākumu sniegšanai bezpajumtniekiem (2)

Izmēģinājumprojektu īstenoja **14 mēnešus**. Tajā iesaistījās **3** Latvijas pašvaldības un **49** bezpajumtnieki:

- Rīgas valstspilsētas pašvaldībā – 28 personas
- Liepājas valstspilsētas pašvaldībā – 10 personas
- Valmieras novada pašvaldībā – 11 personas

	Vidēji	Rīga	Liepāja	Valmiera
Vecums	54,3	56	55	51
Vīrieši	50%	30%	80%	73%
Sievietes	50%	70%	20%	27%
Latvieši	42%	41%	50%	45%
Krievi	52%	52%	50%	55%
Gadi bez patstāvīgas dz.v.	9,3	7,8	13	10,2
Pēdējā dz.v. – patversme	68%	88%	88%	0%
Pēdējā dz.v. – iela, kāpņutelpa, mazdārziņš	10%	0%	0%	44%

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums

Izmēģinājumprojekts atbalsta pasākumu sniegšanai bezpajumtniekiem (3)

Personai nodrošināta:

- dzīvesvieta
- sociālā darbinieka, mentora, speciālistu individuālās konsultācijas un atbalsts
- uzraudzība, mācības, informācija, motivācija - apgūt un nostiprināt dzīves prasmes patstāvīgai dzīvošanai mājoklī

Atšķirīgais:

- Rīgā dzīvokļi tika īrēti no privātpersonām (brīvajā tirgū)
- Liepājā un Valmierā klienti dzīvoja pašvaldības dzīvokļos

**95.7% mājokļa saglabāšanas rādītājs
pēc 7-11 mēnešiem**

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums

Izmēģinājumprojekts atbalsta pasākumu sniegšanai bezpajumtniekiem (4)

Dzīves kvalitātes indikatoru pašnovērtējuma

- 98%** uzlabojās dzīves apstākļi
- 80%** uzlabojās dzīves kvalitāte
- 34%** izjuta augstāku piederību sabiedrībai
- 17%** uzlabojās veselības stāvoklis, bet **17%** arī pasliktinājās
- 56%** (no dalībniekiem ar atkarību) izjuta lielāku kontroli pār atkarību

Pašpietiekamības indikatori

- €250** ienākumu līmenis
- 46%** strādā pilna vai nepilna laika darbu
- 51%** apguva jaunas prasmes
- 59%** apmeklēja sabiedrisku pasākumu
- 25%** (no dalībniekiem ar atkarību) uzsāka rehabilitāciju no atkarībām

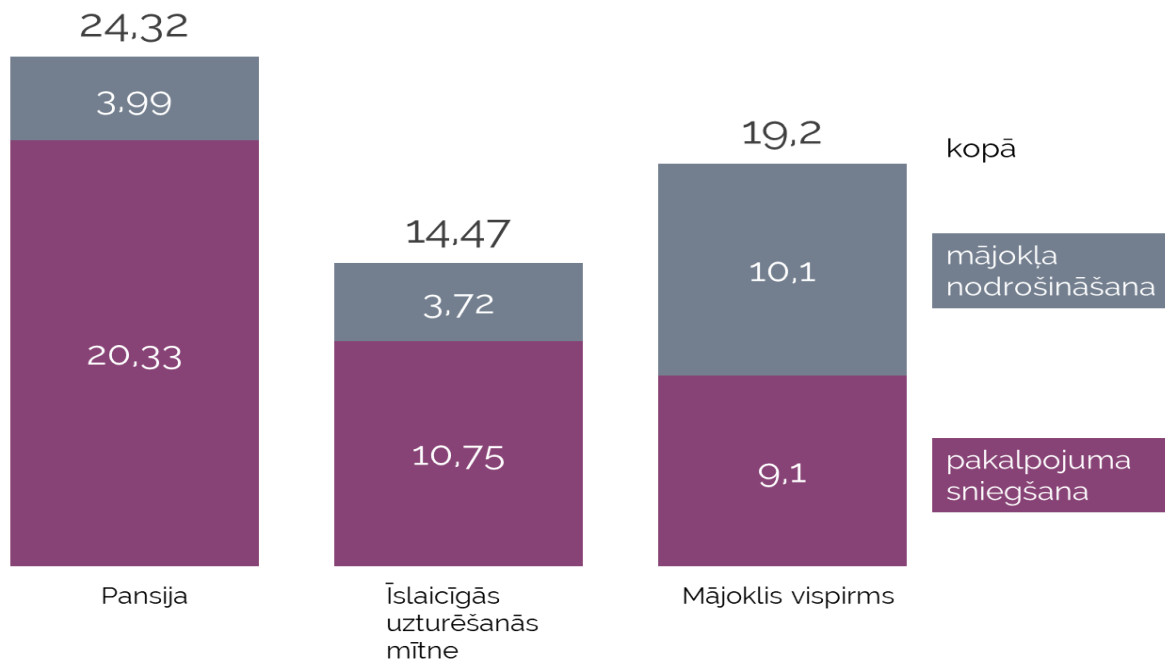
Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums

Izmēģinājumsprojekts atbalsta pasākumu sniegšanai bezpajumtniekiem (5)

Pakalpojumu vidējās izmaksas dienā uz vienu personu (EUR)

Mājoklis vispirms pakalpojumam ir salīdzinoši viszemākās pakalpojuma sniegšanas izmaksas, bet augstākās mājokļu izmaksas

Lielākās atšķirības veido mājokļu nodrošināšanas izmaksas un dažādas pieejas pakalpojuma nodrošināšanā **iesaistītā personāla apmaksai** (kontaktstundās vai par slodzi).

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums

Izmēģinājumprojekts atbalsta pasākumu sniegšanai bezpajumtniekiem (6)

Turpmākā rīcība:

- Pašvaldības finansēta pakalpojuma turpināšana izmēģinājumprojekta dalībniekiem
- Nacionālā politika bezpajumtniecības izbeigšanai (Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2023. – 2027. gadam, monitorings, sadarbība)
- «Mājoklis vispirms» pakalpojuma nodrošināšanas pilnveide (tīkls, mērķa grupas, izmaksu segšana, dzīvojamais fonds)
- Pakalpojuma sniegšanas pilnveide (apmācības, kopienas pastiprinātais atbalsts, nodarbinātības sadarbības)
- Jaunu projektu finansējuma piesaiste turpmākai pakalpojuma attīstībai (piemēram, EaSI projektu konkurss «Sociālās inovācijas prakse bezpajumtniecības apkarošanai», 4.4.1.1. pasākums “Atbalsts jaunām pieejām sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā”)

Labklājības ministrija

9.1.4.4. pasākums *leguvumi*

1. mazināta sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam pakļauto personu diskriminācija, sniedzot atbalstu gan personām individuāli, gan darba devējiem un to darbiniekiem
2. nodrošināts atbalsts vismazāk aizsargāto sabiedrības grupu, tostarp to, kuras nav Latvijas iedzīvotāji (t.i. patvēruma meklētājiem un personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu un Ukrainas civiliedzīvotājiem) veiksmīgai integrācijai sabiedrībā
3. veiksmīgi īstenoti izmēģinājumu projekti, lai pilnveidotu nacionālos politikas dokumentus un labklājības nozares rīcībpolitiku nediskriminācijas un sociālas atstumtības riska mazināšanai valstī
4. īstenoti izpratnes un informētības paaugstināšanas pasākumi (t.sk., organizētas vairākas tematiskās kampaņas un izstrādātas informatīvās platformas) par sociālās iekļaušanas veicināšanas un diskriminācijas novēršanas jautājumiem, veicinot sabiedrības izpratni par iekļaujošu sabiedrību un dažādību kā vērtību

Labklājības ministrija

LM plānotie sociālās atstumtības un diskriminācijas risku mazināšanas pasākumi 2021.-2027. ES fondu plānošanas periodā

4.3.4. SAM "Sekmēt aktīvu iekļaušanu, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas, nediskriminēšanu un aktīvu līdzdalību, kā arī uzlabotu nodarbinātību, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām"

4.3.4.1. pasākumā "Vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas veicināšana":

1. profesionālās veiktspējas paaugstināšana:

- iekļaujošas darba vides un diskriminācijas novēršanas jautājumos darba devējiem un to darbiniekiem
- vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas principu integrēšana politikas plānošanas, īstenošanas un novērtēšanas procesos valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekiem

2. pasākumi darba samaksas atšķirību mazināšanai

3. izpratnes veicināšanas un izglītojošie pasākumi sabiedrībai kopumā par vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas jautājumiem

Labklājības ministrija

LM plānotie sociālās atstumtības un diskriminācijas risku mazināšanas pasākumi 2021.-2027. ES fondu plānošanas periodā

4.3.4.2.pasākumā “Atbalsta pasākumi vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas veicināšanai”:

dažādu atbalsta pasākumu (t.sk., konferences, konsultācijas, lekcijas, semināri, diskusijas, domnīcas, darbnīcas, interešu grupu nodarbības, atbalsta grupas, aktīvās atpūtas pasākumi ārpus mājas u.c.) īstenošana personām, kuras pakļautas sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam invaliditātes, vecuma, dzimuma, etniskās piederības, reliģiskās pārliecības un seksuālās orientācijas dēļ

Labklājības ministrija

Uzzini:

atbildiga.iestade@lm.gov.lv

67021600

www.lm.gov.lv

Twitter: @Lab_min

Flickr.com: Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba